

Chili

Het land
waar de aarde
ophoudt

Chili is met een lengte van 4300 kilometer het langste land ter wereld. Nico de Boer bezocht de dunst bevolkte regio XI in Patagonië. De conclusie: Chili is een schitterend ruig land waar je niet lang genoeg kunt blijven.

TEKST & FOTOGRAFIE NICO DE BOER,
MARCEL SIJNSAEL, HENNY WEEL

Boven De fraai gelegen Puyuhuapi Lodge Rechterpagina vanaf boven met de klok mee Prachtige druiven met aandacht voor kwaliteit en smaak; Ventisquiro Colgante; Mapuche vrouw

Als de Portugese ontdekkingsreiziger Fernao Magelhães in 1520 een zuidelijke vaarroute door de staartpunt van Zuid Amerika aantreft en op Tierra del Fuego aan land gaat, stuit hij op buitengewone grote voetafdrukken van de Tehuelche Indianen. Hij noemt deze mensen Patagones (Big Foot) en Patagonië krijgt haar naam.

De Chileense schrijfster Isabel Allende beschrijft haar land als de plek waar de oceaan happen neemt van de aarde en waar het Zuid-Amerikaanse continent in eilanden uiteenvalt. Het gaat vooral op voor Patagonië in het zuiden. Het 150 kilometer brede Chili, dat 'land waar de aarde ophoudt' betekent, ligt ingesloten tussen de hoge bergen van de Andes in het oosten en de dieptes van de Stille Oceaan in het westen. De Atacama woestijn is de natuurlijke, maar vrijwel onneembare grens in het noorden, terwijl de zuidelijk gelegen ijskappen van Antarctica en Vuurland het 4300 kilometer lange Chili verder van de buitenwereld afsluiten.

Ongebaande paden

Als Charles Darwin in 1834 Kaap Hoorn rondvaart met zijn beroemde schip The Beagle en de ijskappen van Terra

del Fuego achter zich laat, ziet hij land waar het ijs eindigt. Zo komt de huidige XI región Aisén aan haar naam, wat een verbastering van 'Ice End' is. Aisén is met slechts tachtigduizend inwoners (een per vierkante kilometer) de dunst bevolkte provincie van Chili. De helft van deze mensen woont in provinciehoofdstad Coyhaique. Na de voltooiing van de Carretera Austral (Zuidelijke Weg) ontwikkelt de regio zich geleidelijk. Een groot deel van de dorpen is nu bereikbaar per auto. Toch kun je stellen dat Aisén met zijn ontoegankelijke bossen, ijskappen en berggebieden de laatste échte wildernis van Chili is. Met de sfeer van een pioniersgebied. Het is er ruig en heel mooi. Echt een regio voor reizigers die avontuur zoeken buiten de gebaande paden!

Verliefd

Dat laatste moet Marcel Sijnesael ook gedacht hebben toen hij dertien jaar geleden in het midden van Aisén zijn Patagonian BaseCamp startte. Deze Nederlandse avonturier en pionier volgde zijn hart en wisselde zijn kantoorbaan in de Rotterdamse haven in voor een lodge in de ruige wildernis van Chileens Patagonië, in het dorp La Junta om precies te zijn. De lodge ontwierp en bouwde hij

zelf. “Toen ik hier in 1996 tijdens een wereldreis verbleef, was ik op slag verliefd.” Zo snel kan het gaan in Chili. Gasten kunnen tijdens een verblijf in de lodge rekenen op avontuur. De term BaseCamp wekte die verwachting natuurlijk al een beetje. Door de ontelbare riviertjes en beekjes trekt Marcel vooral visliefhebbers aan. Ze kunnen op talrijke plekken hun hengel uitgooien. En ook zij worden zonder uitzondering allemaal verliefd. “Dit was een week die ik nooit zal vergeten”, aldus Matt uit het Amerikaanse Colorado op de website van BaseCamp. “Het was zo gezellig, het was alsof ik met familie was. Het vissen was geweldig!” André uit Los Angeles is ook enthousiast. “Dit is een schitterende en heel speciale plek.”

Zuid-Amerikaanse rodeo

In Coyhaique is het Nómades Boutique gevestigd; niet zomaar een hotel. Naast een heerlijke slaapkamer, met

geweldig uitzicht op de Coyhaique rivier en de imposante bergen, ademt het hotel ook culturele historie. Je zou het een museumhotel kunnen noemen. Bezoekers wanen zich vele tijdperken terug toen hier de Tehuelches indianen als nomaden leefden en op herten en guanaco's joegen. Hun gewoontes en tradities zijn aan de muren terug te vinden op talloze op doek geprinte foto's.

De Tehuelche nomaden leefden tussen Argentijns Patagonië, Aisén en het grote eiland Chiloé. Hun mate, de bittere kruiden thee die wordt bereid van bladeren van de mateplant, is een belangrijk cultureel overblijfsel. Net als het paard als vervoermiddel en de Jineteada Gaucho, een traditionele sport in de Zuid-Amerikaanse Gaucho cultuur (in het Chileens Huaso). Het doel is om getooid met baret, halsdoek, kleurrijk shirt en laarzen met grote sporen zolang mogelijk op een ongetemd paard te blijven zitten.

Linkerpagina vanaf boven met de klok mee De wijngaarden van Santa Cruz; Soms vissen we raftend; Ook een voortreffelijke visse; Geen zin in trappenlopen maar op en stuk karton naar beneden Onder Man en paard

Vissersboten in de haven van Valparaíso

Een spektakel voor deelnemers en toeschouwers. Een echte Zuid-Amerikaanse rodeo!

Patagonian Connection

Een andere halte – die dankzij het goede bussysteem in Chili nooit ver weg is – is de Puyuhuapi Lodge, bekend vanwege zijn warmwaterbronnen, uitgebreide spa en zijn fantastische ligging in een fjordarm. Vanwege dat laatste feit is het alleen per boot te bereiken. De slogan Patagonian Connection, krijgt echt inhoud als we per Zodiac door de fjorden trekken. We zien zeeotters en beverratten. Dolfijnen die langs en voor onze rubberboot uitwemmen. Eigenwijze zeeleeuwen die nieuwsgierig hun koppen boven water verheffen en talloze pelikanen die naar vis duiken.

Zoen

De nederzetting Puyuhuapi is van oorsprong een plek waar de Mapuche indianen 'veel kleine vis' vingen, wat ook de betekenis is van het fraaie woord Puyuhuapi. Een Mapuche-vrouw lacht als ze na haar eigen goedkeuring op de gevoelige plaat wordt vastgelegd. Nog voor ze bedankt kan worden, geeft ze me een wangzoen als dank

en genegenheid.

Rode klokken

Tijdens een wandeltocht door het Nationale park Queulat is het de flora die boeit. Er zijn gigantische bladeren van de reuzenrabarber (die door Chilenen wordt gegeten), prachtige korstmossen en bloemen als de Chilco end de Chileens Belbloem met zijn grote rode klokken. De laatste (in het Latijns: Lapageria rosea) wordt beschouwd als de nationale bloem van Chili.

Het einddoel van een wandeling in dit gebied moet altijd de hangende gletsjer Ventisquero Colgante zijn. Deze ijsvlakte ligt ruim tweeduizend meter boven zeeniveau. Als een waterval die met een uitknopje is stopgezet hangt het ijzige gestalte over de randen van de berg. Het meer onder de gletsjer wordt gevuld door een vijfhonderd meter hoge waterval die vanuit het ijs naar beneden klettert, maar door de imposante gletsjerverschijning een beetje in het niet valt. Het is een ideale plek om even bij te komen en te genieten van het groteske uitzicht.

De aarde mag hier in Chili dan ophouden; gelukkig doet het dat pas na heel veel moois.

Chili

Het centrale plein in Valparaíso

LIGGING & BEREIKBAARHEID

Chili ligt aan de westkant van de het Andes gebergte, ingesloten door Peru, Bolivia, Argentinië en de Grote Oceaan. Santiago de Chile is de hoofdstad. Onder andere Delta Airlines (met lange wachttijd in Atlanta) en KLM (16 uur via Parijs heen en 20 uur via Sao Paulo terug) vliegen op Santiago de Chile, de LAN vliegt vanaf Brussel.

KLIJMAAT

De seizoenen op het zuidelijk halfrond zijn tegengesteld aan die bij ons. Lente: 1 september t/m 30 november, Zomer: 1 december t/m 28 februari, Herfst: 1 maart t/m 31 mei, Winter: 1 juni t/m 31 augustus. Het land is zo groot dat alle weertypen er voorkomen, dus kijk op internet voor de streek waar u naar toe gaat. Wij hadden in februari/maart zeven tot twintig graden in regio XI. Smeer je goed in met zonnebrandcrème en gebruik lippenbalsem, de zon is scherp en de ozonlaag dun.

PASPOORT

Voor houders van een EU-paspoort is voor een verblijf van maximaal drie maanden geen visum nodig. Een geldig paspoort volstaat.

TAAL

In Chili spreekt men Spaans (met een wat eigen

klank). Buiten de hoofdstad Santiago wordt er nauwelijks Engels gesproken.

TIJD

Tijdens onze zomertijd is het in Chili 6 uur vroeger, tijdens onze wintertijd 5 uur vroeger.

VEILIGHEID

Chilenen zijn zeer vriendelijke en behulpzame mensen. Ze zijn bovendien erg contactgevoelig; er heerst een knuffelcultuur (één zoen op de wang en veelvuldig aanhalen). Buiten de grote steden is er van misdaad en diefstal geen sprake. Pas in de

grote steden op voor zakkenrollers en let op je tas en camera, niet anders dan als in Amsterdam.

BAGAGE

Kijk wat de vliegtuigmaatschappijen voorschrijven (KLM 23 kilo ruimbagage, 10 kilo handbagage). Gebruik geen hard shell koffers als je ook met kleine vliegtuigjes gaat vliegen, maar neem zachte reistasen mee.

GELD

De peso is de munteenheid. Duizend peso is ongeveer 1,60 euro. Op de luchthaven en in de grote steden, kan je de Chileense peso pinnen bij geldautomaten (Redbanc). De meeste creditkaarten worden geaccepteerd: Cirrus, Visa en MasterCard. US Dollars en Euro's worden bij banken en wisselkantoren geaccepteerd.

INTERNET

www.plazasanfrancisco.cl;
www.nomadeshotel.com; www.patagonian-base-camp.com; www.hoteltorremayor.cl;
www.hotel17.cl; www.hotelsantacruzplaza.cl;
www.chile.travel